

ביטוח לאומי מחלקה לתי

6003

דין וחשבון אקטוארי מלא ל
מוסד לביטוח לאומי

820

מלל

המוסד לביטוח לאומי
לשכת האקטואר

דין וחשבון אקטוארי מלא

ליום 31.12.92

שבט התשנ"ה - ינואר 1995

דו"ח מס' 10

ביטוח לאומי מחלקה לתי
דין וחשבון אקטוארי מלא ל
מוסד לביטוח לאומי
מלל 800

המוסד לביטוח לאומי
לשכת האקטואר

המוסד לביטוח לאומי
המחלקה לתיעוד
ע"ש ד"ר ג. לוטן, ירושלים

הדו"ח האקטוארי נמלא בהתאם לתקן 10, שהתקבל בדיוני המועצה האקטוארית
המחייבת הקובעים, פברואר 1992, והוא מבוסס על נתונים משנת 1992.
ג - 31.12.1992

דו"ח זה מוגש בקודמו למוסד לביטוח לאומי
באופן זמני ומשוער, באופן נבון ומאגף שיטתי שבגביהו הוחל עוד ב- 1982
ואין להיות ענין שלב בשנת התקציב 1993.

דין וחשבון אקטוארי מלא

ליום 31.12.92

המוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה, כשהתקבל הדו"ח מוכתר גם כיום בדיון
האקטוארי, וזאת משום שהמוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה, הוא המוסד
המחייבת הקובעים, וזאת משום שהמוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה,
הוא המוסד המבצע את המשימה המוטלת עליו על ידי המועצה
המחייבת הקובעים.

860
/ 81

המוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה, הוא המוסד המבצע את המשימה
המוטלת עליו על ידי המועצה המחייבת הקובעים, וזאת משום
שהמוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה, הוא המוסד המבצע את
המשימה המוטלת עליו על ידי המועצה המחייבת הקובעים.

המוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה, הוא המוסד המבצע את המשימה
המוטלת עליו על ידי המועצה המחייבת הקובעים, וזאת משום
שהמוסד לביטוח לאומי, כפי שהיה, הוא המוסד המבצע את
המשימה המוטלת עליו על ידי המועצה המחייבת הקובעים.

2323 7 5 95

ה ק ד מ ה

עפ"י סעיף (ב) 223 לחוק הביטוח הלאומי, יגיש האקטואר דין וחשבון אקטוארי מלא, עם תום כל שלוש שנות כספים.

הממשלה תגיש דו"ח על הביטוח הלאומי למחוקק, לאורך כל השנה, ויכלול בו את כל המידע הרלוונטי לגבי הביטוח הלאומי, וכן את המידע הרלוונטי לגבי הביטוח הלאומי, וכן את המידע הרלוונטי לגבי הביטוח הלאומי.

הדו"ח האקטוארי המלא הנוכחי, מהווה המשך לסדרת הדוחות האקטואריים המלאים הקודמים, מספרו בסדרה 10, והוא מתבסס על נתונים לשנה המסתיימת ב- 31.12.1992.

הדו"ח על כל שכירי והאמנות שבו, נערך על ידי גב' יחזקאל גלית סגנית אקטוארית ממוסד.

דו"ח זה מוגש כקודמו כשהוא דן בשלושה ענפים:

בענף זקנה ושאיירים, בענף נכות ובענף סיעוד שבגבייתו הוחל עוד ב- 1982 והפך להיות ענף משלם בשנת התקציב 1988.

בדו"ח מס' 9 הובאו לראשונה נתונים על ענף סיעוד, ומאז הוגדלו הרזרבות של הענף ע"ח ענפים אחרים בכ- 1.5 מליארד שקל שכן קצב הגידול של האוכלוסיה הזכאית היה מעבר לתחזית, והיא כמעט כפלה את אוכלוסית התחזית.

מבנה על לשנת התקציב

כמו בדו"ח הקודם נעזר המוסד גם הפעם בתחזיותיו בשיטה השונה מזו שבה נערכו התחזיות עד כה: התחזית מתבססת על תחזית דמוגרפית כללית שמביאה בחשבון שנויים עתידיים המושפעים משיעורי פריון ותוחלות חיים, יחד עם צרוף של סדרות של נתונים על מקבלי גמלאות ומשלמי דמי ביטוח וסדרות משלימות אחרות.

החשפעה של העלייה, כפי שהיתה, בעת הכנת הדו"ח מובאת גם היא בחשבון באלטרנטיבות שונות ובמשקלה המחייב באמדנים, אם כי משקלה קטן עתה לעומת הדו"ח הקודם.

חשיבותו של הדו"ח, שהוא מראה כווננים של פעולות נדרשות, ואינו קובע אותן. אלה ייעשו בהתאם לצורך וליכולת של המשק לשאת בשנויים, ואכן, במהלך השנים מאז הדו"ח הקודם נעשו שנויים, בעקר בענף סיעוד, ומבלי שהדבר ישפיע על השיעורים הכוללים של דמי הביטוח הלאומי.

כפי שידגש בדברי החסבר לדו"ח, הנתונים הוצגו כפי שעולים מהוראות החוק הקיימות בעת כתיבת הדו"ח וכל שנוי בהן ישפיע כודאי על התוצאות. במיוחד נזכיר את המהלכים המתגבשים עתה בתחום הפנסיה הממלכתית וביטוח עקרת בית, להם אין הדו"ח מתייחס.

תודתי נתונה לכל אלו שתרמו להכנת הדו"ח הזה: לעובדי מינהל ע.נ.א שתרגמו את הנוסחאות האקטואריות לשפת המחשב והפיקו את הנתונים המתאימים; לעובדי מינהל המחקר והתכנון אשר בעזרת הנתונים שקבלנו מהם הצלחנו לעדן את האומדנים שקשורים בגביית דמי הביטוח, ולצוות לשכת האקטואר שגילה מיומנות, בכדיקת חומר המחשב ובעריכת חישובים ועיבודים נוספים שנדרשו להשלמת הדו"ח.

הדו"ח על כל שלביו וההנחות שבו, נערך ע"י גב' יפה גליה סגנית אקטואר המוסד.

5	1	הקדמה והלוואות
5	1.1	החזיקה והמטבוליות והכלליות
7	1.2	החזיקה סטטר סטטיסטי ודמי ביטוח וסטטר סטטיסטי גימלאות
9		יהודה מחלב, סגן מנהל כללי
11		ממונה על לשכת האקטואר
14	2	כספים והחזיקה והמטבוליות
18	3	המטבוליות והמטבוליות והמטבוליות
18	3.1	יהודי המטבוליות
19	3.2	המטבוליות והמטבוליות
21	3.3	המטבוליות והמטבוליות
22	3.4	המטבוליות והמטבוליות
22	3.5	לוחות והמטבוליות
24		ס י כ י ס
26		לוחות והמטבוליות (ס-1 עד 10)

7110

תוכן הענינים

עמוד	
	הריון והסברן האקטיבי וצילום סט' 10 סדורה מספר לשידור הדו-עמור
	האקטואריים הקודמים, ובכך לשנת 1992.
	כמו הדו"ח סט' 9 גם הדו"ח הזה מתייחס לשלושה חנוה ביומנו: זקנה
מ ב ו א	יורים, גכות כללית ושיעור, לעומת צנמי הביטוח האלי אור 2 ביטוח
	יומנו יום המכריח שיש להתייחס אליו, לעומת סתויכם האקטוארי, כאל
פרק 1	תוכן הדו"ח והלוחות
5	החזית מספר משלמי דמי הביטוח והחזית מספר מקבלי הביטוחו האבטוח על
1.1	התחזית הדמוגרפית והכללית
5	השיעורים שנקבעים הם המכנה המשותף של האוכלוסיות שיעורו האריגון
1.2	תחזית מספר משלמי דמי ביטוח ומספר מקבלי גימלאות
7	למני שנת 1989 כל הדחיות התקדמו לשיעור במונה של האזור הביטוחי
1.3	הפרמיות הדרושות
9	כסיומו שיש ציל נהוגה בו בהקשר זה חייבו אותנו לערוך את הדו"ח הזה
1.4	לוחות ההתפתחות
11	כאשר הקרובות
פרק 2	בסיסי התחזיות והפרמיות
14	
פרק 3	הממצאים והשפעת ההנחות השונות
19	דמיין
3.1	יחסי התלות
19	הגימלאות בכל אחד מצנמי הביטוח: זקנה ושיעורים, גכות כללית ושיעור בשנת 1992 (לפי גיל מפורש וסיון)
3.2	הפרמיה התקציבית
19	מספר משלמי דמי ביטוח ומספר מקבלי הביטוחו בעתיד נאסדו סיון
3.3	הפרמיה הממוצעת ארוכת המועד
21	
3.4	הפרמיות המדורגות
22	
3.5	לוחות ההתפתחות
22	
ס י כ ו ס	
24	
לוחות (מ-1 עד 10)	26

- א. הדין וחשבון האקטוארי המלא מט' 10 מהווה המשך לסידרת הדוחות האקטואריים הקודמים, ונכון לשנת 1992. כמו הדו"ח מט' 9 גם הדו"ח הזה מתייחס לשלושה ענפי ביטוח: זקנה ושאיירים, נכות כללית וסיעוד. לשלושת ענפי הביטוח האלו אופי ביטוחי דומה ויש הסבורים שיש להתייחס אליהם, לפחות מההיבט האקטוארי, כאל ענף ביטוח אחד.
- תחזית מספר משלמי דמי הביטוח ותחזית מספר מקבלי הגימלאות מתבססות על תחזית דמוגרפית כללית שמביאה בחשבון שינויים עתידיים בגורמים העיקריים שקובעים את המבנה הדמוגרפי של האוכלוסייה: שיעורי הפריורן ותוחלות החיים.
- לפני שנת 1989 כל הדוחות האקטואריים נערכו בהנחה של "מאזן ההגירה = 0". פתיחת שערי בריה"מ ליציאת יהודים ומאזן ההגירה החיובי הגבוה במיוחד שישראל נתונה בו בתקופה זו חייבו אותנו לערוך את הדו"ח הזה כמו גם הדו"ח הקודם בכמה הנחות חילופיות לגבי היקף העליה הצפוי בשנים הקרובות.
- ב. הנתונים עליהם התבסס דו"ח זה הם:

- 1) האוכלוסייה הממוצעת במדינת ישראל בשנת 1992 (לפי גיל מפורט ומין).
- 2) אוכלוסיית מקבלי הגימלאות בכל אחד מענפי הביטוח: זקנה ושאיירים, נכות כללית וסיעוד בשנת 1992 (לפי גיל מפורט ומין).

מספר משלמי דמי הביטוח ומספר מקבלי הגימלאות בעתיד נאמדו מתוך

התחזית הדמוגרפית הכללית, כאשר:

א. * מספר משלמי דמי הביטוח (לפי גיל ומין) נאמד על פי שיעורי ההשתתפות בכח העבודה האזרחי בשנת 1992 בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וב-2 הנחות לגבי שיעורי הלא מועסקים (לפי גיל ומין) בכח העבודה. * קביעת מספר מקבלי הגימלאות לפי גיל ומין בשנים הבאות התבססה על השיעורים הסגוליים של הזכאים לגימלאות השונות באוכלוסייה הכללית הממוצעת בשנת 1992 ועל הנחות בדבר התפתחותם הצפויה בעתיד.

ב. כמו בעבר נערכו התחזיות הכספיות בדו"ח זה בסכומים ריאליים (במחירים קבועים על פי מדד המחירים הממוצע בשנת הלוח 1993. מכיוון שהקצבאות כמו תקרת ההכנסה החייבת בדמי ביטוח, צמודות לשכר הממוצע לפי הגדרתו בחוק הביטוח הלאומי בעוד שההכנסות מדמי ביטוח "צמודות" מאליהן לשינויים ברמת הכנסות המבוטחים, הרי עקרונית, התעלמות משיעורי האינפלציה משפיעה במידה שווה, פחות או יותר, על ההכנסות וההוצאות ואינה משנה את מידת האיזון בין טורי ההכנסות, ההוצאות והעודפים (או הגרעונות) שבחזויות ההתפתחות הכספית של ענפי הביטוח: זקנה ושאיירים, נכות כללית וסיעוד.

ד. כעוד ששיעורי אינפלציה שונים אינם משפיעים באופן משמעותי על שיעור האיזון בין ההכנסות וההוצאות, הרי אין הדבר כך לגבי שיעור השינוי הריאלי של השכר הממוצע, היינו, שינויים בשכר שמעבר לשינויים שבהתאם למדד המחירים: הנכסים שהצטברו וכן העודפים מושקעים בהצמדה למדד המחירים לצרכן ואילו הגימלאות צמודות לשכר הממוצע (כמוסכר לעיל). לכן, ברור שככל שהשכר הריאלי גדל יותר מאשר המחירים נשחקות הרזרבות מהר יותר.

ה. נוסף לתחזיות מוצגים בדו"ח מערכות של שיעורי דמי ביטוח מספיקים לפי קריטריונים שונים:

- (1) פרמיה תקציבית חד-שנתית: היחס ב-% בין ההוצאה השנתית הכללית לנפח ההכנסה החייבת בדמי ביטוח באותה השנה.
- (2) פרמיה ממוצעת ארוכת מועד (ל-50 שנה) שאמורה להספיק לכיסוי כל ההוצאות הצפויות משנת 1993 עד שנת 2042, בהנחה שב-31.12.2042 ישארו לכל ענף ביטוח נכסים ברמה מוגדרת.
- (3) פרמיות מודרגות לתקופות מוגבלות, בהנחה שבסוף כל תקופה יהיו בידי כל ענף נכסים ברמה מוגדרת.

ו. באפריל 1990 חל שינוי בתנאים שעל פיהם מושקעים עודפי התקבולים על התשלומים של המוסד: עד מועד זה הושקעו העודפים מידי חודש בבנק ישראל שהנפיק כנגדם אגרות חוב משני סוגים (בחלקים שווים) הצמודות למדד המחירים לצרכן והנושאות ריבית (צמודה) של 5% ו-5.5%. באפריל 90 הורעו תנאי ההשקעה. מחצית מהעודפים ממשיכה להיות מושקעת כנגד אג"ח צמודות שנושאות ריבית (צמודה) של 5.5% אך המחצית השניה מושקעת בתנאים גרועים יותר: שער הריבית על האג"ח אמור להיות "זהה" לשיעור התשואה שמושג בהנפקות במקור של אג"ח לציבור הרחב. התחזיות והפרמיות האקטואריות חושבו בהנחה ששיעור התשואה האפקטיבי הממוצע הכולל שישאו ההשקעות החדשות יהיו 4% לשנה (בהתחשב בצרכי הנזילות וכן בעובדה שלא כל נכטי הענפים מושקעים).

ז. התחזיות לגבי הכנסות מדמי ביטוח נערכו בהתאם לשינויים שחלים בענין זה מ-1.1.95:

- א. העלות התקרה לתשלום דמי ביטוח לשכירים מ-3 פעמים השכר הממוצע ל-4 פעמים השכר הממוצע והכללת המרכיבים הפטורים כיום מדמי ביטוח (דוגמת החזר הוצאות רכב, דמי הבראה, טלפון וכו') בבסיס לחישוב דמי ביטוח.
- ב. הפחתת שיעור דמי הביטוח לשכירים על חלק השכר שעד מחצית השכר הממוצע בהתאם לנקבע לכל ענף וענף.

ח. הנחונים אשר שימשו את הרו"ח לענין תשלום דמי ביטוח והזכאות לגימלאות הם כאלה הנכונים על פי הוראות החוק, הקיימות כעת כתיבת רו"ח זה. ההנחות האחרות נקבעו בהתחשב בתהליכים הכלכליים והדמוגרפיים ששררו בעת הכנת הרו"ח.

פרק 1 : תוכן הדו"ח והלווחות

1.0 כללי

הדין וחשבון האקטוארי המוצג בהמשך מטרתו לבחון את מצבם הכספי של ענפי הביטוח זקנה ושאיירים, נכות כללית וסיעוד על פי המצב החוקי הקיים וקביעת מספר מערכות של שיעורי דמי ביטוח מספיקים, לפי קריטריונים שונים, לצורך מימון הפעולות בשלושת הענפים האלו. ההתפתחות הצפויה של הכנסות הענפים מדמי ביטוח, ההוצאות (כולל מינהל) והנכסים נאמדה לתקופה של 50 שנה (החל משנת 1993) והתבססה בכל שנה על תחזית האוכלוסיה באותה השנה. השינויים שיחולו בעתיד במבנה הדמוגרפי של האוכלוסיה יחד עם השינויים שיהיו בעתיד בשכר הריאלי הם שיקבעו, בסופו של דבר, את היקף המשאבים שיהיו דרושים לצורך מימון פעולות המוסד בשלושת ענפי הביטוח: זקנה ושאיירים, נכות כללית וסיעוד. היקף המקורות שיעמדו לרשות המוסד יהיה מושפע, בנוסף, גם על ידי שיעור המועסקים מתוך כח העבודה ושיעור החשואה שישאו השקעות המוסד.

1.1.1 התחזית הדמוגרפית הכללית (לווחות 1-4)

1.1.1 האוכלוסיה הבסיסית: התחזית התבססה על האוכלוסיה הממוצעת (לפי גיל מפורט ומין) במדינת ישראל בשנת 1992. בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הסתכמה האוכלוסיה הממוצעת בשנה זו ב-5,123 אלפי תושבים (2,543 אלפי גברים ו-2,580 אלפי נשים). בתקופה מאז הדו"ח הקודם (לפני שלוש שנים) גדלה האוכלוסיה בכ-13.4%, שיעור גידול גבוה באופן יחסי.

1.1.2 שיעורי הפיריון: לא היו שינויים משמעותיים בשיעורי הפיריון בשנים האחרונות. הפיריון הכולל בשנת 91 היה: 2.91, בשנת 92: 2.93, בשנת 93: 2.92. על כן החלטנו להשתמש בשיעורי הפיריון של שנת 92 לכל אורך התחזית.

1.1.3 שיעורי התמותה: התחזית הדמוגרפית גם מכיאה כחשבון המשך מגמת הגידול בתוחלות החיים של הגברים והנשים. הנחנו שתוחלת החיים של גברים בגיל 0 תגדל בהדרגה מ-74.9 שנה בשנת 1992 ל-76.5 שנה בשנת 2015 ותשאר ברמה זו עד סוף תקופת התחזית. תוחלת החיים של הנשים בגיל 0 היתה בשנת 1992 78.5 שנה ולצורך התחזית הנחנו

שהיא תתיצב בשנת 2015 על 80.1 שנה. את השינויים הצפויים בתוחלות החיים של הגברים והנשים הבאנו לידי ביטוי בטבלה של לוחות חיים (לכל אחת משנות התחזית) ובעזרתם נערכו החישובים השונים.

בלוח מס' 2 אנו מביאים את תחזית תוחלות החיים בשנים נבחרות לפי מין וגיל.

1.1.4 הגירה: היקף העליה למדינת ישראל בתקופה זו חייב אותנו להתחשב גם בגורם ההגירה. מפאת אי הוודאות שקשורה בחיזוי היקף ההגירה לישראל בשנים הבאות נערכה התחזית ב-2 אלטרנטיבות לגבי גורם זה:

אלטרנטיבת עליה מס' 1: הגירה חיובית של 70,000 עולים כל שנה משנת 1993 ועד שנת 1998, 50,000 עולים בשנת 1999, 30,000 עולים בשנת 2000 ומאזן הגירה "0" החל משנת 2001 (בט"ה 500,000 עולים בשנים 1993-2000).

אלטרנטיבת עליה מס' 2: הגירה חיובית של 70,000 עולים בשנת 1993, 60,000 עולים - בשנת 1994, 40,000 עולים בשנת 1995, 20,000 בשנת 1996 ובשנת 1997 - 10,000.

את התפלגות העולים לפי גיל ומין קבענו בהתאם לנתונים של משרד הקליטה לשנת 1992. הנחה נוספת שהנחנו לגבי העולים היא ששיעורי הפיריון והתמותה הנוכחיים והעתידיים שלהם דומים לאלו של האוכלוסייה הכללית במדינת ישראל.

1.1.5 תחזית האוכלוסייה: בלוח מס' 3 מובאים אמדני האוכלוסייה הצפויה בישראל בשנים נבחרות לפי מין וקבוצת גיל ובהתאם לאלטרנטיבה של העליה (באלפים).

1.1.6 יחסי התלות: היחסים שבין אוכלוסיית הקשישים (בני +65 גברים ונשים) לבין אוכלוסיית הבודדים שאינם קשישים (בני 20-64 גברים ונשים) משמשים כמדדים ראשוניים לבחינת השינויים הצפויים בעומס שיהיה מוטל על המערכת לביטוח סוציאלי כתוצאה מהשינויים שיהיו במבנה הדמוגרפי. בלוח מס' 4 מוצגים יחסי התלות שחושבו מתוך תחזית האוכלוסייה (בשנים נבחרות ובהתאם ל-2 האלטרנטיבות של העליה).

1.2.2 .. תחזית מספר משלמי דמי ביטוח ומספר מקבלי הגימלאות (לוחות 5-6)

1.2.1 תחזית מספר משלמי דמי הביטוח (לוח 5): התחזית התבססה על תחזית האוכלוסיה הכללית ב-2 חלופותיה (ר' סעיף 1.1.4 לעיל), על שיעורי ההשתתפות בכח העבודה האזרחי לפי גיל ומין בשנת 1992 (השנתון הסטטיסטי לישראל מס' 44) והיא נערכה ב-2 הנחות חילופיות לגבי שיעורי הלא מועסקים מתוך כח העבודה האזרחי (לפי מין וקב' גיל):

הנחה א': השיעור הכולל של הגברים הלא-מועסקים מתוך בני 18-69 בכח העבודה האזרחי: 7%.

השיעור הכולל של הנשים הלא מועסקות מתוך בנות 18-64 בכח העבודה האזרחי: 10%.

הנחה ב': (קשה יותר), השיעור הכולל של הגברים הלא-מועסקים מתוך בני 18-69 בכח העבודה: 9%. השיעור הכולל של הנשים הלא מועסקות מתוך בנות 18-64 בכח העבודה: 14%. ההנחה הזאת תואמת את מצב התעסוקה בשנת 1992, השנה עליה מבוסס הדו"ח.

בסה"כ התקבלו 4 חלופות אפשריות של תחזית מספר משלמי דמי הביטוח: 2 אלטרנטיבות של העליה $2 \times X$ הנחות לגבי שיעורי הלא מועסקים בכח העבודה האזרחי.

על סמך הנתונים על השתתפות הנשים בכח העבודה האזרחי בשנים האחרונות (שנתון סטט' מס' 43) הגדלנו את אחוזי הנשים בכח העבודה האזרחי ב-2% לשנה בשנתיים הראשונות לתחזית, ב-1.5% לשנה בשנתיים הבאות ואחר כך ב-1%-0.5% לשנה עד השנה העשירית לתחזית. מהשנה העשירית השארנו את השעורים קבועים.

כלוח מס' 5 מוצגת (באלפים) תחזית מספר משלמי דמי הביטוח בשנים נבחרות לפי מין ובארבעת החלופות האפשריות.

1.2.2 תחזית מספר מקבלי הגימלאות (לוח 6): גם תחזית מספר מקבלי הגימלאות בכל אחד מענפי הביטוח: זקנה ושאיירים, נכות כללית

1) מספר מקבלי גימלאות זקנה בשנים הבאות נקבע בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק. לא כללנו באומדנים עולים חדשים שגילם בעת העליה היה 60 שנה או יותר (גברים) ו-55 שנה או יותר (נשים). ברור שהדבר נוגע גם לעולים בגילים הנ"ל שהגיעו ארצה לפני שנת 1992.

וסיעוד התבססה על תחזית האוכלוסייה הכללית ב-50 השנים הבאות. על יסוד מספר מקבלי הגימלאות בדצמבר 92 ועל פי מספרם הממוצע בשנים 91,92 ו-1993 קבענו את היחסים, לפי מין וגיל, בין מספרי הזקנים, הנכים והזכאים לגימלת סיעוד לאוכלוסייה הממוצעת באותם הגילים ועל פי זה קבענו במשוער את היחסים המקבילים בכל אחת משנות התחזית.

את מספרי האלמנים והאלמנות שיהיו זכאים בעתיד לקצבת שאירים אמדנו בדרך מעט שונה: הבסיס לאומדן היתה האוכלוסייה הממוצעת של מקבלי קצבת שאירים בשנת 1992 (לפי מין וגיל) כשבכל אחת משנות התחזית הוספנו לה את האלמנים והאלמנות החדשים שיהיו זכאים לקצבת שאירים (מתוך הפטירות של גברים ונשים שיהיו באותה שנה) וגרענו ממנה את האלמנים והאלמנות שינשאו מחדש או שימותו באותה השנה. לצורך כך חישבנו מחדש את לוחות הגריעה לאלמנים ולאלמנות בהתאם לנתונים של המוסד לביטוח לאומי לגבי שיעורי נישואין מחדש של אלמנים ואלמנות המתייחסים לשנים 88-92.

מספרי הזקנים והזקנות שיהיו זכאים למחצית קצבת שאירים בנוסף לקצבת הזקנה (בהתאם לסעיף 26ב(א) לחוק) נאמדו על פי מספרם בשנים 1992 ו-1993 ובהנחה שהם ישתנו בעתיד בהתאם לשינויים שיהיו באוכלוסיית ס"ה האלמנים בני 65+ וס"ה האלמנות בנות 60+. מספר הזקנות שתהיינה זכאיות למחצית קצבת שאירים בנוסף לקצבת הזקנה בשנים הבאות ישתנה, בנוסף, גם בגין עליית שיעורן של האלמנות המבוטחות לפי פרק ב' (ביטוח זקנה) שמגיעות לגיל זקנה. לצורך זה הנחנו ששיעור האלמנות המבוטחות מתוך ס"ה האלמנות בנות 60+ יתייצב החל משנת 2024 על 70% (השיעור המקביל בשנת 1992: כ-39%, בשנת 93: 40%).

בלוח מס' 6 מובאים, לשנים נבחרות ובהתאם ל-2 האלטרנטיבות של העליה, האומדנים לפי מין של מספרי הזכאים לקצבות זקנה, שאירים, נכות כללית וסיעוד. הלוח כולל גם את אומדן מספר הזקנים (ללא הבחנת מין) שיהיו זכאים למחצית קצבת השאירים בנוסף לקצבת הזקנה שלהם (סעיף 26ב(א) לחוק).

1.3.1. הפרמיות הדרושות (לוחות 7-9) הערויות התקציביות של כל ענף בנפרד

1.3.1.1 כאמור בסעיף ה' שבמבוא לדו"ח זה, חושבו מספר מערכות של שיעורי

דמי ביטוח מספיקים. (הכנסות המבוטחים וההוצאות

הפרמיות השונות נקבעו לפי כל אחת מ-2 האלטרנטיבות של העליה,

כשילוב עם כל אחת מ-2 ההנחות לגבי שיעורי הלא מועסקים בכח

העבודה האזרחי וב-3 אפשרויות בדבר שיעורי העליה הריאלית של

השכר הממוצע שקובע את רמת הכנסות המבוטחים והעליה הריאלית של

השכר הממוצע שקובע את רמת הקצבאות הבסיסיות לפי חוק הביטוח

הלאומי (השכר הממוצע השני הוא השכר עפ"י הגדרתו כחוק הביטוח

הלאומי ממנו נגזרות הקצבאות הבסיסיות ודרךן הוא שמשפיע על רמת

ההוצאה הצפויה בעתיד). ההוצאה והכנסות מהשקיעה ימשיך לאזן

את ההוצאות (כולל מינהל) ככל אתר סכומי הביטוח וכתום הקופה

השינויים הריאליים בשכר הממוצע ובשכר הממוצע עפ"י הגדרתו כחוק

שנבחנו הם: כנור 3 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 5 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 7 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 9 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 11 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 13 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 15 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 17 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 19 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 21 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 23 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 25 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 27 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 29 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 31 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

כנור 33 שנות הוצאה (קריטריון שיצור הביטוח הקופה

אנכית ע"י יגהילק המוסד האוצר ע"י המועצה)

אפשרות א':	הלא-מועסקים	3%	אפשרויות של שינויים	0%
אפשרות ב':	עזרמת הקצבה	2% <td>בסיסית + 12)</td> <td>2%</td>	בסיסית + 12)	2%
אפשרות ג':		2%		0%

1.3.2 פרמיה תקציבית חד-שנתית (לוח 7)

2 האפשרויות הראשונות מניחות כי השינויים הריאליים בשכר

הממוצע ע"פ החוק יהיו זהים לשינויים הריאליים בשכר הממוצע

שקובע את רמת הכנסות המבוטחים. האפשרות השלישית נועדה לבחון

את מצבם הכספי של ענפי הביטוח והפרמיות הדרושות בהנחה

שהקצבאות הבסיסיות תוצמדנה למרד המחירים הממוצע בשנת 1993

(במקום לשכר הממוצע) והשכר הממוצע שקובע את רמת הכנסות

המבוטחים יעלה באופן ריאלי ב-2% כל שנה. (הוא שנים כוללת)

הפרמיות עבור הקופה הנושאת הוצאת הביטוח עתהיקמה הראשונה

הפרמיות וההוצאה שיושבת לכל ענף ביטוח (כסומם ל-2 האלטרנטיבות

לכל אחת משנות התחזית חושבו היחסים, באחוזים, בין ההוצאות של

כל ענף (גימלאות ומינהל) לבין הכנסות המבוטחים החייבות בדמי

ביטוח² כחישוב הפרמיות האלו לא הבאנו בחשכון את הקצבת האוצר

לפי סעיף 217 לחוק³ ואת הכנסות המוסד מההשקעות.

(2) על הכנסות המבוטחים החייבות בדמי ביטוח ראה פרק 2 סעיף 2.2 להלן.

(3) על הקצבת האוצר לפי סעיף 217 לחוק ראה פרק 2 סעיף 2.4 להלן.